

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล

กำเนิดและพัฒนาการของศาลเจ้าหน้าจาช่าไต้จื้อ

ศาลเจ้าหน้าจาช่าไต้จื้อ (วิหารเทพสถิตพระกิตติเฉลิม มุลนิธิธรรมรัศมีมณีรัตน์) ตั้งอยู่ริมถนนสายอ่างศิลา-บางแสน หมู่ 5 เนินปากคลองโรงนาค ตำบลอ่างศิลา อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี สร้างขึ้นเมื่อราวเดือนมีนาคม พ.ศ. 2534 บนเนื้อที่ประมาณ 200 ตารางวา โดยท่านอาจารย์สมชาย เฉยศิริ เป็นผู้ริเริ่มสร้างศาลเจ้าแห่งนี้ เดิมทีเป็นเพียงศาลเจ้าเล็ก ๆ แต่ด้วยบารมีแห่งองค์เทพเจ้าหน้าจาช่าไต้จื้อ ทำให้ผู้ที่มากราบไหว้มีความร่มเย็นเป็นสุข มีชีวิตที่ดีขึ้น ต่างประสบความเจริญรุ่งเรือง ในธุรกิจการค้ามากมาย ทำให้เกิดพลังศรัทธาอย่างแรงกล้า ในวงกว้างขึ้นโดยลำดับ ส่งผลให้มีผู้มาร่วมทำบุญมากขึ้น ในปี พ.ศ. 2539 อาจารย์สมชาย เฉยศิริ ผู้ริเริ่มก่อสร้างศาลเจ้าหน้าจาช่าไต้จื้อ สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ จึงดำริจะสร้างศาลเจ้าแห่งนี้ให้ใหญ่โตสวยงามเพื่อเป็นการร่วมเฉลิมพระเกียรติองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ (5 ธันวาคม พ.ศ. 2542) เพื่อยกย่องเป็นพระราชกุศล การก่อสร้างเริ่มต้นเมื่อวันที่ 11 มกราคม พ.ศ. 2541 และแล้วเสร็จเมื่อวันที่ 7 เมษายน พ.ศ. 2543 ใช้ระยะเวลาการก่อสร้างกว่า 4 ปี งบประมาณกว่า 300 ล้านบาท บนเนื้อที่ 5 ไร่ และเนื้อที่อยู่รอบศาลเจ้าอีกกว่า 9 ไร่ เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2544 สมเด็จพระเจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์อัครราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์สร้างสระบัว ซึ่งได้รับพระราชทานนามจากสมเด็จพระสังฆราชว่า “สระเย็นศิระเพราะพระบริบาล” เมื่อวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2545 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเบิกพระเนตรองค์พระมารดาองค์เทพเจ้าแห่งดวงดาว องค์เทพเจ้าหน้าจาช่าไต้จื้อ เมื่อวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2545 พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าโสมสวลีพระวรราชาทินัดดามาตุ เสด็จทรงเปิดซุ้มประตูเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ฯ และทรงเปิดเทศกาลกินเจเดือน 9 ตามปฏิทินจีน ทรงหล่อรูปพระโพธิสัตว์ 3 พระองค์

ความเชื่อในการวางแผนผังของศาลเจ้าหน้าจาช่าไต้จื้อ

การวางแผนผังของศาลเจ้าหน้าจาช่าไต้จื้อยึดหลักฮวงจุ้ยตามความเชื่อของชาวจีน โดยเลือกทำเลที่ตั้งอยู่บนเนินดินหลังเต่า และรอบ ๆ ตัวศาลเจ้ามีลักษณะเป็นเนินลาดต่ำลงไป

ถือว่าเป็นศาลเจ้าที่เข้าลักษณะมงคล เจ้าของอาคารจะประสบความสำเร็จเจริญรุ่งเรือง ด้านหน้าศาลเจ้าหน้าจาช่าไถ้จื้อเป็นทะเลอ่างศิลา ด้านหลังเป็นหมู่บ้านชุมชน ถ้ามองทางไกลจากด้านหลังไปจะมีภูเขาที่เชื่อมต่อกันหลายภูเขา ศาลเจ้าที่สามารถสร้างได้ตามลักษณะนี้ ถือว่าเป็นศาลเจ้าที่อยู่ในทำเลที่เป็นมงคลยิ่ง ซึ่งสอดคล้องกับดวงจ्यूที่ดีคือ “หน้าต้องมีน้ำ หลังต้องพึ่งเขา”

ปัจจุบันศาลเจ้าหน้าจาช่าไถ้จื้อมีเนื้อที่รวม 25 ไร่ และสร้างอาคารต่าง ๆ ประกอบด้วย อาคารหลัก 3 หลัง (อาคารหลังกลาง อาคารปีกขวา “หอกลอง” และอาคารปีกซ้าย “หอระฆัง”) หอฟ้าดิน ศาลาประทับองค์แม่พระธรณี ศาลเล็ก อาคารจำหน่ายของที่ระลึกและวัตถุมงคลและโรงอาหารเจ สำหรับอาคารหลังกลางนั้น เป็นอาคารที่ใช้ประกอบพิธีที่สำคัญ มีทั้งหมด 4 ชั้น ชั้นที่ 1 เป็นประดิษฐานของพระตี่จั้ง (พระกนิษฐกรรมโพธิสัตว์) และองค์ดวงดาวเทพพระเคราะห์ (องค์ไท่ส่วย) ทั้งหมด 60 องค์ ชั้นที่ 2 เป็นที่ประดิษฐานขององค์เทพเจ้าหน้าจาช่าไถ้จื้อ ทั้ง 3 ปางที่จำลองมาจากมณฑลเสฉวนจากประเทศจีน เป็นศาลเจ้าแรกขององค์เทพเจ้าหน้าจาช่าไถ้จื้อ ชั้นที่ 3 เป็นที่ประดิษฐานขององค์เจ็กเซียนฮ่องเต้ ส่วนชั้นที่ 4 เป็นชั้นที่สูงที่สุด เป็นที่ประดิษฐานรูปปั้นองค์ประธานหรือองค์พระศรีอริยเมตตรัยและองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอีก 5 พระองค์ที่ตั้งอยู่ 5 ทิศ ยังมีองค์สมเด็จพระอนุตรธรรมมรดา การจัดวางองค์เทพเจ้าตามลำดับแต่ละชั้นทั้งหมดเป็นลักษณะการวางแบบจินโบราณ

บริเวณด้านหน้าของศาลเจ้าหน้าจาช่าไถ้จื้อ จัดเป็นสระน้ำอยู่ในลานโล่งซึ่งได้รับพระราชทานนามจากสมเด็จพระสังฆราชว่า “สระเย็นศิระเพราะพระบริบาล” ในตอนกลางของสระน้ำจัดวางรูปหล่อทองเหลืองเทพเจ้าหน้าจาช่าไถ้จื้อปางปราบมาร หันหน้าไปทางทะเล ซึ่งมีความเชื่อว่าองค์เทพเจ้าหน้าจาช่าไถ้จื้อสามารถปกป้องทะเลได้ไม่ให้มีพายุใหญ่ การสร้างสระน้ำไว้ในบริเวณอาคาร นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการสร้างเสริมบารมีหรือโชคลาภตามหลักความเชื่อทางดวงจ्यू ส่วนหอฟ้าดิน กับศาลาประทับองค์แม่พระธรณี และอาคารปีกขวา “หอกลอง” กับอาคารปีกซ้าย “หอระฆัง” ต่างเป็นอาคารสองหลังที่วางแบบสมดุลสองข้างเท่ากันทั้งซ้ายขวา และการวางผังตามหลักหยินหยาง

ความเชื่อในการตกแต่งศาลเจ้าหน้าจาช่าไถ้จื้อ

1. การตกแต่งหลังคาของศาลเจ้าหน้าจาช่าไถ้จื้อ หลังคาของศาลเจ้าหน้าจาช่าไถ้จื้อ เป็นส่วนที่มีความสำคัญและความสวยงามมาก โดยการตกแต่งต่าง ๆ บนหลังคานั้นได้แก่ส่วนบนบริเวณแถบสันหลังคา มุมชายคา และ ไม้ปิดชายคา ส่วนรายละเอียดในการประดับหลังคานั้นจะมีรูปมังกรชูไข่มุก บนสันหลังคา ถือว่าเป็นสัญลักษณ์ของอำนาจหรือหยาง (Yang) หงส์คู่ปรากฏที่แถบหลังคา เป็นสัญลักษณ์ของผู้ชายกับภรรยา ซึ่งหมายถึงความสุข ความรุ่งเรือง

ดอกโบตั๋น ปรากฏที่แถบหลังคาตอนกลางระหว่างหงส์คู่ เป็นสัญลักษณ์มงคลแสดงถึงความรุ่งเรือง ความสำเร็จ โชคลาภ ความมั่งคั่ง และชื่อเสียงเกียรติยศ เมฆ บนสันหลังคา เป็นสัญลักษณ์ของความโชคดี ความสุข และสันติภาพ ดอกไม้ และใบไม้บริเวณที่ปรากฏบนปลายทั้งสองข้างของสันหลังคา เป็นสัญลักษณ์ของอำนาจธรรมชาติ

2. การตกแต่งด้านหน้าศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อ จะมีองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ เสามังกร อยู่หน้าศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อข้างประตูทางออก มีมังกรพันเสาทั้งหมด 9 ตัว หมายถึง ดาวนพเคราะห์ 9 ดวง สระเสื่อ และสระมังกร ที่ผนังด้านข้างทั้งสองด้านของศาลเจ้า สระเสื่ออยู่ผนังด้านซ้ายมือ (เมื่อหันหน้าเข้า) เป็นสัญลักษณ์แห่งความมีชื่อเสียงและเกียรติยศ สระมังกรอยู่ผนังด้านขวา เป็นสัญลักษณ์แห่งความสูงศักดิ์ สระบัว อยู่ลานโล่งด้านหน้าศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อ ในตอนกลางของสระบัว มีรูปหล่อทองเหลืองเทพเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อปางปราบมาร เป็นปางที่สมบูรณ์พร้อมด้วยสรรพาวุธต่าง ๆ มีความสำคัญในการปราบสิ่งชั่วร้าย ภูติผีปิศาจ ปกป้อง ผดุงพุทธศาสนาไม่ให้มีสิ่งชั่วร้ายหรือเหล่ามารมาทำลาย ส่วนหินแกะสลักรูปสิงห์ ประดับอยู่ที่หน้าอาคารหลัก ตั้งไว้เป็นคู่ เป็นสัญลักษณ์ของอำนาจและผู้คุ้มครองศาลเจ้า ทั้งยังมีหน้าที่เป็นยามหรือผู้ปกป้องรักษาศาลเจ้าด้วย

3. การตกแต่งฝาผนังศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อ จะเป็นภาพจิตรกรรมต่าง ๆ ซึ่งแยกเป็นประเภทตามพื้นที่แต่ละส่วนของศาลเจ้า เพื่อชี้ให้เห็นตำแหน่งพื้นที่ของการประดับภาพ ภาพที่ผนังประตู เป็นภาพเทพประตูหรือเหมินเสิน มีความหมายว่าการคุ้มครองดูแลมนุษย์ ให้อยู่อย่างสงบร่มเย็น ปราศจากการรบกวนจากสิ่งชั่วร้าย ภาพที่ผนังด้านนอก เป็นภาพต่าง ๆ เกี่ยวกับเทพเจ้า หรือเซียน ภาพพืช ภาพสัตว์ ภาพสิ่งของเครื่องใช้ และภาพนำมาจากวรรณกรรมจีน หรือเรื่องเล่าพื้นบ้านของจีน ล้วนเป็นสัญลักษณ์ความเป็นสิริมงคลทางลัทธิเต๋า ส่วนภาพที่ผนังหน้าด้านใน จะเป็นภาพประวัติเทพเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อ มีตำนานของเทพเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อตั้งแต่เกิดจนได้เป็นเทพ ซึ่งศาลเจ้าแห่งอื่นไม่มี

4. การใช้สีในการตกแต่งศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อส่วนใหญ่เป็นสีแดงกับสีเหลือง เป็นสัญลักษณ์ความสมบูรณ์ ความมีอำนาจ และโชคลาภ

รูปเคารพที่ประดิษฐานอยู่ในศาลเจ้า

รูปเคารพที่เป็นองค์หลักของแต่ละชั้นของศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อ ได้แก่ เทพเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อ เทพไท่ฮ่วย พระกษัตริศรรภโพธิสัตว์ เทพเง็กเซียนฮ่องเต้ และสมเด็จพระอนุตรธรรมมารดา

1. เทพเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อเป็นเทพเจ้าประจำของศาลเจ้า เป็นเทพเจ้าแห่งความสำเร็จและชัยชนะ พระผู้ประสาทร 4 ประการ คือ อายุ วรรณะ สุขะ พละ ผู้ใดทำการสักการะบูชาจะอุดมด้วยโชคทรัพย์ มีชัยชนะไปทั่วทุกสารทิศ

2. เทพให้สวย 60องค์ เป็นเทพผู้ทรงสิทธิ์มีอิทธิพลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในแต่ละปี ทำหน้าที่รักษาและคุ้มครองดวงปีหรือเรียกว่า “เผ่าปี” ซึ่งก็จะถือว่าแต่ละองค์มีอำนาจให้คุณลดบันดาลความสุข โชคเคราะห์ทุกข์ภัยหรือให้โทษแก่ผู้ใดนั้น ก็ขึ้นอยู่กับพระเมตตาของท่าน

3. พระกษัตริย์พรหมโพธิสัตว์ เป็นเทพผู้คุ้มครองโลกมนุษย์และขุมนรกอีก 10 ชั้น นอกจากนี้ยังถือเป็นเทพผู้ปลดปล่อยวิญญาณที่รับความทรมานในขุมนรกและโดยเนื้อแท้แล้วพระองค์ถูกถือว่าเป็นกึ่งเทพกึ่งมนุษย์

4. เจ็กเซียนฮ่องเต้ เป็นเทพเจ้าสูงสุดในความเชื่อของลัทธิเต๋า ได้รับการยกย่องให้เป็นเทพเจ้าสูงสุดตั้งแต่โบราณกาล ถือว่าเป็นใหญ่เหนือฟ้า ดิน และมนุษย์ เป็นผู้สร้างสวรรค์ สวรรค์ชั้นฟ้าได้ทุกชั้นฟ้า ควบคุมสงครามหยินและหยาง การกำเนิด ควบคุมดูแลพื้นดิน แม่น้ำ มหาสมุทรทั้งหมด ภูเขาทั้งห้า

5. พระอนุตรธรรมมารดา พระนามในภาษาจีนว่า “ซีหวังมู่” หมายความว่า เจ้าแม่สวรรค์ตะวันตก เป็นผู้ให้กำเนิดแก่จักรวาลทั้งปวง ผู้ให้กำเนิดสรรพชีวิตทั้งหลายในโลกนี้ และผู้ให้กำเนิดศาสดาทุกพระองค์ด้วย

บทบาทของศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อที่มีต่อชุมชน

บทบาทของศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อมีทั้งทางด้านขวัญ กำลังใจ และทางด้านสังคม

1. บทบาททางด้านขวัญ และกำลังใจ ศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อเป็นสถานที่พึ่งทางจิตใจ คนในสังคมได้เข้ามาใช้เพื่อสร้างกุศล สร้างความดี เมื่อคนได้เข้ามาไหว้เทพเจ้า ทำบุญ ด้วยความเชื่อที่ว่าจะทำให้จิตใจสบายใจปลอดโปร่งจากการที่ตนเองมีความทุกข์บางอย่าง เป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมแก้ปั้ง โดยเฉพาะในช่วงปีใหม่ และช่วงตรุษจีน สำหรับคนที่เกิดปีชงนั้นเมื่อทำพิธีแก้ปั้งแล้ว เพื่อให้ทุกอย่างราบรื่นตลอดปี และเป็นสถานที่ทำบุญ รับประทานอาหารไป บริจาคให้ผู้ไร้ญาติและรับบริจาคไถ่ชีวิตโค-กระบือด้วย

2. บทบาททางด้านสังคม ศาลเจ้าหน้าจาช่าไท้จื่อเป็นสถานที่พบปะสมาคม โดยเฉพาะในเทศกาลสำคัญมีกิจกรรมตามประเพณีจีน กรรมการกับผู้เข้าร่วมพิธีกรรม ผู้เข้าร่วมประกอบพิธีกับผู้เข้าร่วมประกอบพิธี การแสดงออกซึ่งความเป็นคนพวกเดียวกัน การปฏิบัติที่เท่าเทียม เป็นแหล่งการเรียนรู้ สืบทอดทางประเพณี รวมทั้งเป็นแหล่งพิพิธภัณฑ์ เป็นศูนย์กลางของลัทธิเต๋าในประเทศไทย เพราะว่ามีรูปเคารพทางลัทธิเต๋าทั้งหมด เป็นสถานที่ให้ความบันเทิง มีการละเล่นมากมายตามประเพณีในช่วงเทศกาลสำคัญของทุกปี และเป็นแหล่งประกอบกิจกรรมเพื่อสาธารณ

กุศล กล่าวคือมีหน่วยกู้ภัยทางรถและทางเรือ สามารถช่วยเหลือภัยทางน้ำและทางบกได้ เป็นการแบ่งเบาภาระของทางราชการ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อ: ความเชื่อ รูปเคารพ และบทบาท มีข้อควรสังเกต ดังนี้

ความเชื่อในการวางแผนผัง ในการเลือกทำเล และการวางแผนศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อ จะยึดหลักสวางจุ้ยตามความเชื่อของชาวไทยเชื้อสาย เช่น การสร้างศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อบนเนินดิน หลังเต่า ด้านหน้ามีทะเล ด้านหลังพิงภูเขา นอกจากนี้ หลักสวางจุ้ยเน้นความสมดุลเป็นสิ่งสำคัญ โดยเชื่อว่าสิ่งทั้งหลายที่ก่อกำเนิดขึ้นและสามารถดำรงอยู่ได้ เป็นเพราะอยู่ในสภาวะอันสมดุล เช่น การวางแผนอาคารปีกซ้ายกับอาคารปีกขวา การวางแผนหอฟ้าดินกับศาลาประทับองค์แม่พระธรณี ต่างเป็นแบบสมดุลสองข้างเท่ากัน ปัจจุบันศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อ กำลังก่อสร้างอาคารที่ประทับองค์พระมหาโพธิสัตว์กวนอิม 84 ปาง บนเนื้อที่ประมาณ 36 ไร่ ในอนาคตศาลเจ้ายังคงดำเนินการขยายพื้นที่ไปเรื่อย ๆ

ความเชื่อในการตกแต่ง รูปประติมากรรม ภาพจิตรกรรมฝาผนังที่ใช้ในการตกแต่ง ศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อ ส่วนใหญ่จะเหมือนศาสนสถานจีนแห่งอื่น เช่น รูปมังกร หงส์คู่ ดอกโบตั๋น ดอกไม้และใบไม้มีวน เป็นสิ่งที่นิยมนำมาใช้ในการตกแต่งหลังคาทุกศาลเจ้า ส่วนภาพจิตรกรรมฝาผนังภายนอกศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อ ไม่ได้กำหนดตายตัวว่ามีเฉพาะศาลเจ้าแห่งนี้เพียงแห่งเดียว อาจจะปรากฏที่ศาลเจ้าแห่งอื่นได้ เช่น ภาพโป๊ยเซียน ภาพพิช ภาพสัตว์ และภาพสิ่งของเครื่องใช้ต่าง ๆ ปรากฏที่ศาลเจ้าหลายแห่ง แต่สิ่งที่ควรสังเกต คือ ภาพจิตรกรรมฝาผนังภายในศาลเจ้าแห่งนี้ จะเป็นภาพประวัติเทพหน้าจาช่าไห้จื้อตั้งแต่เกิดจนได้เป็นเทพ ซึ่งศาลเจ้าแห่งอื่นไม่มี

รูปเคารพที่ประดิษฐานอยู่ในศาลเจ้า รูปเคารพของศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อทั้งหมดมาจากลัทธิเต๋า ศาลเจ้าแห่งนี้ถือเป็นศูนย์กลางของลัทธิเต๋าในประเทศไทย ส่วนการวางรูปเคารพทั้งหลายตามลำดับแต่ละชั้นนั้น จะเป็นลักษณะแบบจินโจราณ มีข้อควรสังเกต คือศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อมีรูปเทพเจ้าแห่งเจียองค์หนึ่งประดิษฐานอยู่ในชั้น 3 อาคารหลังกลาง ซึ่งเทพเจ้าองค์นี้ไม่ถูกกับเทพหน้าจาช่าไห้จื้อ เพราะเคยต่อสู้กัน จึงไม่ได้จัดวางอยู่ในชั้นเดียวกันกับองค์หน้าจาช่าไห้จื้อ นอกจากนี้ ศาลเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อเป็นที่ประดิษฐานขององค์เทพเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อ ทั้ง 3 ปาง ที่จำลองมาจากมณฑลเสฉวนจากประเทศจีน เป็นศาลเจ้าแรกขององค์เทพเจ้าหน้าจาช่าไห้จื้อ

บทบาทของศาลเจ้าที่มีต่อชุมชน ศาลเจ้าเป็นยึดเหนี่ยวจิตใจให้เกิดความรักความกตัญญู ต่อแผ่นดินเกิด ความช่วยเหลือเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน และเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวที่เป็นกำลังใจในการดำเนินชีวิตที่ต้องมีการดิ้นรนต่อสู้เพื่อให้มีอาชีพที่มั่นคง และมีความเจริญรุ่งเรืองในชีวิต (ขรรค์ชัย อภิสุภาพ, 2547, หน้า 88) ศาลเจ้านำมาบูชาไฟให้อ้อเป็นสถานที่ประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ และมีการละเล่นตามประเพณีจีนในช่วงเทศกาลสำคัญของจีนในทุกปี เช่น ขบวนแห่เซดสิงโต การแสดงจิว แต่ปัจจุบันนี้มีข้อจำกัดของบุคลากร จึงไม่สามารถจัดการแสดงได้ เพราะศาลเจ้านำมาบูชาไฟให้อ้อมีวัตถุประสงค์ในทางใช้เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ให้คนมาสักการะบูชามากกว่าใช้เป็นสถานที่ในการแสดงออกทางวัฒนธรรม ส่วนการบริหารงานการปกครองของศาลเจ้านำมาบูชาไฟให้อ้อ ก็เหมือนกันกับการบริหารจัดการศาสนาสถานทั่วไป

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง “ศาลเจ้านำมาบูชาไฟให้อ้อ: ความเชื่อ รูปเคารพ และบทบาท” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับศาลเจ้านำมาบูชาไฟให้อ้อย่างลุ่มลึก และกว้างขวางต่อไป เช่น ศึกษาการวางแผนผัง และการตกแต่งของศาลเจ้าตามการดำเนินขยายพื้นที่ต่อไป ศึกษาพิธีกรรมต่าง ๆ ในรอบปีของศาลเจ้าอย่างละเอียด ศึกษาทัศนคติของชาวไทยเชื้อสายจีน และประชาชนทั่วไปที่มีต่อประวัติ ดำนาน และความเชื่อของรูปเคารพที่ประดิษฐานอยู่ในศาลเจ้า
2. ควรจะได้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับศาลเจ้าอื่น ๆ ในจังหวัดชลบุรีอย่างละเอียด และศึกษาเปรียบเทียบความเหมือน และแตกต่างของศาลแต่ละศาล
3. ควรจะให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับศาสนสถานจีนต่าง ๆ ในจังหวัดชลบุรี ทั้งศาลเจ้า วัดจีน และโรงเจ และศึกษาเปรียบเทียบความเหมือน และแตกต่างของศาสนสถานแต่ละแห่ง